

Lov v době halštatské

V době železné již nebyl hlavním zdrojem masa lov, ale chov dobytka. Oproti středověku nebyl lov nijak omezen. Lovit mohl každý, záleželo spíše na místních zdrojích a příležitostech.

Dříve se v otázce povolení/zakazu lovu srovnávala doba železná se středověkem, kdy již mnohé lesy, pole a louky měly svého majitele. Omezením lovu se předcházelo úplnému vylovení zvěře a „okrádání“ vlastníků. Vznikaly tak teorie, kdy byl lov v době halštatské povolen pouze obyvatelům vnitřního opevnění sídliště a elitám společnosti. Dnes už víme, že tomu tak není. Lov tehdy nijak kontrolován nebyl až do konce 6. a 7. stol. n. l., kdy byl omezen Merovejskými králi.

Krom získání masa a dalších surovin, mohl lov sloužit k ochraně polí před škůdci, jako vítané zpestření všedního dne či jako demonstrace síly, schopnosti a odvahy samotného lovce.

Lov nebyl výsadou elit, nebyly tedy ani zbraně užívané k lovu odznakem moci jako např. zlatá dýka nebo náhrdelník.

Lovilo se po celý halštat a začátek laténu, až ve středním a pozdním laténu se lovilo méně často díky postupnému vzniku větších a rozsáhlejších sídlišť. Je již známo, že čím větší sídliště je, tím méně se jeho obyvatelé věnují lovu.

Paroh, roh a kožešina

Krom masa zajišťoval lov také různé parohy, rohy, kožešiny a kůže. Na nástroje a nářadí se nejčastěji používal paroh jelena. Paroh srnce nebo např. roh kozorožce jen vzácně.

Zajímavostí je, že na některých sídlištích s opravdu vysokým počtem nálezů jeleních kostí (Eiersberg, Niedererlbach v Bavorsku) není prakticky žádný doklad práce s parohem. Naproti tomu na některých sídlištích kde jsou kosti jelena vzácné a celkově známky lovu malé, bylo nalezeno množství fragmentů parohu. Byly nalezeny celé depoty parohu např. Bavorsko lokalita Günzenhofen, kde zásobní jámy obsahovaly kompletní paroží se stopami po opracování.

V souvislosti se získáním parohu je nutné také zmínit jeho sezónní sběr. Přibližně v únoru až březnu nastává období shozu, kdy se parohy oddělí od lebky zvířete samovolně. Tyto shozené parohy jsou pak nalézány v lese a nic nebrání jejich dalšímu zpracování.

Duté rohy sloužily jako nádoba na pití nebo jako zdobená trofej.

Pro kožešinu se lovil medvěd, liška, jezevec, kočka divoká, tchoř, rys nebo např. bobr.

Potíž je v tom, že v průběhu času kožešiny a kůže snadno podléhají zkáze a do dnešních dnů se dochovávají zřídka. Výjimkou mohou být, byť sporadické, zbytky kožešin kuny lesní, jelena a hlodavců ze solného dolu ve vesnici Dürrnberg blízko města Salzburg v Rakousku.

Ptactvo

Nejčastěji se nalézají kosti vodních ptáků, dále pak hrabavých (bažanti, koroptve), často se také objeví kosti krkavcovitých (sojka, straka, havran)

Pozůstatků dravců se našlo poměrně málo. V severní a střední Evropě pouze na 6 lokalitách.

Münsterberg (orel mořský)

Heuneburg (sokol, káně, orel mořský/skalní)

Heidengraben (sokol, orel mořský)

Hochdorf, Michelstetten (káně)

Niedererlbach (jestřáb)

Některé kosti např. z Heuneburgu nesou stopy po lidských zubech a zářezy. Příležitostně konzumování tedy mohli být i draví ptáci. Tato skutečnost a nedostatek jiných důkazů nám napovídá, že sokolnictví a obecně lov s ptáky ještě nebyl v době železné rozvinut.

Rybaření

Ještě hůř než ptačí kosti se dochovávají kosti rybí. Z nedostatku nálezů však nelze rybolovu přisuzovat okrajový význam. V sídlištích v blízkosti vody se počítá s pravidelným rybolovem. Krom kostí nám rybaření dokazují drobné háčky na ryby a závaží rybářských sítí, nalezených však povětšinou mimo areály sídlišť.

Na jezeře Federsee a blízko ústí potoka Federbach severně od města Bad Bachau v jižním Německu byly nalezeny rybí pasti dokazující sezónní rybolov. Dendrochronologie datovala tyto pasti mezi roky 730-621 př. n. l. (HC₁-HC₂). Kolem pastí bylo nalezeno množství úlomků lebek štik, které mířily do mělkých vod. Byly chyceny do pastí a zřejmě dekapitovány na místě.

Závěr

Závěrem lze soudit, že ve většině sídlišť byl lov pravidelnou aktivitou. Výjimkou mohou být určitá specializovaná sídliště, která byla zásobovaná zdomácněným dobyt看em. Tak tomu bylo v již zmiňovaném solném dole ve vesnici Dürnberg. Nebyla zde nalezena jediná kost zvěřiny, naopak kosti dobytka byly běžné. Dělníci tak mohli všechn svůj čas věnovat práci a o potravu se nemuseli starat.

Zdroj:

https://www.academia.edu/6764480/Hunting_in_the_Hallstatt_and_Early_La_T%C3%A8ne_Cultures_the_economic_and_social_importance